

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 161. In specie an & qualiter ob Hæresin incurratur excommunicatio ab Hæreticis & credentibus, receptatoribus, fautoribus eorundem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

CAPUT II.

De pœnis Ecclesiasticis & temporalibus
hæreticorum.

Quest. 160. An & quæ hæresis incurrat pœnas Ecclesiasticas Jure Canonico statutas?

Resp. Omnis & sola hæresis formalis externa contrahit pœnas Spirituales seu Ecclesiasticas coram Deo seu in conscientia est omnino communis & certa. Dicitur primò, *omnis hæresis*, cujuscunque sectæ, quocunque nomine compellata. Dicitur secundò: *sola hæresis formalis* quæ supra ad initium hujus tit. descripta: siquidem hæresis materialis juxta dicta ibidem nec propriè hæresis, neque peccatum est, adeoque nec pœnam meretur (quamvis in foro externo talis præsumatur, unde additum: *coram Deo*) & consequenter quò ad eam absolutionis capaces non sunt, quamvis etiam rustici similesque simplices homines sectam Lutheranam vel Calvinisticam profitentes in Germania ex consuetudine aliquarum Diœcesium mittantur ad Episcopum aliòsque habentes potestatem absolvendi ab hæresi, examinandi ab iis, num verè ignorantia invincibili asque pertinacia laborent, factaque professione fidei pro majore tam fori externi quam interni securitate absolvantur, dum sæpe dubium est, an tales non sint aut fuerint etiam hæretici formales. Laym. *L. 2. tr. 1. c. 13. n. 4.* Pith. *b. t. n. 16.* Reiffenst. *b. t. n. 239.* & alii. Dicitur tertio: *hæresis sola externa*, quia juxta *Can. 14. de pœnitentia. dist. 1.* cogitationis pœnam nemo cogitat; & juxta *C. sicut, de Simonia.* Ecclesia de interno non judicat, ad externam autem hæresin in ordine ad incurrendas pœnas satis est, prodi eam signo aliquo externo, sive facto sive verbo ad eam manifestandam prolato, etiamsi in occulto seu nemine profus præsentè, Sanch. *2. Mor. c. 8. n. 6.* Laym. *l. c. c. 14.* Barb. *de potest. Episc. alleg. 48. n. 10.* Pith. *l. c.* eò quòd talia signa sint ex natura sua cognoscibilia & Judicio Ecclesiæ subiecta, etsi per accidens hic & nunc nemine præsentè posita sint occulta, & sic hæresis puniri nequeat in foro externo media cognitione & accusatione, cum id non impediatur, quòd minus puniatur pœnâ, quæ ab ipsa Lege seu Canone imposita, utpote quæ nec cognitionem, nec accusationem, nec sententiam Judicalem requirit. Non tamen etiam pœnas incurrit, qui hæresin animo conceptam externè manifestat alteri consilii gratiâ, vel ut ab eo meliùs instruat; aut etiam præcisè legendo, narrando, disputando, non animo exprimendi aut confirmandi, eam proferat ut suam, sed ut alienam, aut denique eam proferat signis vel verbis non satis eam exprimentibus, Reiffenst. *b. t. n. 244.*

Quest. 161. In specie, an & qualiter ob hæresin incurratur excommunicatio ab hæreticis & credentibus, receptoribus, fautoribus eorundem?

1. Resp. Ad primum hæreticus formalis ipso jure & facto incurrit excommunicationem majorem, non quidem ex jure divino, cum consistat in privatione activa & passiva Sacramentorum communione fidelium, suffragii Ecclesiæ, quibus omnibus non magis privatus est hæreticus, quam quilibet peccator, Castrop. paulo post citandus, sed ex *R. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.*

jure Ecclesiastico, nimirum ex *C. cum Christus. C. ad abolendam. C. excommunicamus. il. 1. & 2. b. t. noverrit. de sent. excommun.* quam non ex citatis Cap. sed postmodum ex Bulla Cœnæ fuisse reservatam Papæ, testatur Castrop. *tr. 4. d. 4. p. 1. n. 1.* sed neque olim lata ipso jure, sed ferenda, postquam moniti fuissent hæretici, ut Azor. *p. 1. l. 8. c. 10. q. 2.* Suar. *de fide d. 21. f. 1. n. 4.* Sanch. *l. c. c. 9. n. 2.* Valent. *2. 2. q. 11. a. 3. vers. ex his.* Castrop. *l. c. C. si quis Episcop. 1. q. 7.* de cætero ad incurrendam excommunicationem hanc requiritur, ut hæresis juxta dicta externa & c. non tamen constitui per eam vitandum, constat ex dictis supra de hæreticis in genere ob *Extrav. ad evitanda.* & tenent Azor. *l. c. c. 13. q. 7.* Sanch. *n. 3.* Suar. *l. c. S. 3. n. 3.* Castrop. *l. c. n. 12.* sed neque vitandum esse, etsi hæreticus ut talis sit declaratus, etiam nominatim, nisi etiam speciatim & expressè declaratus sit à Judice in sententia, incurrisse excommunicationem hæresi jure annexam, docent Sanch. *n. 4.* (qui etiam plus dicit, nimirum ad obligationem vitandi non sufficere, denuntiarum esse nominatim incurrisse pœnas in hæreticos statutas nullâ in specie expressâ) Nav. *Miscellan. 47. de orat. n. 2.* & alii apud Castrop. *l. c. n. 3.* plures pro hac sententia rationes afferentem contra Suar. Gutt. Henriq. Medin. & c. etsi ipse mediam quandam vitam ingrediatur. *n. 5.*

2. Resp. Ad secundum, eandem excommunicationem Papæ reservatam incurrit hæreticorum credentes, receptores fautores juxta *C. excommunicamus. b. t. & Bullam Cœnæ & specialiter etiam receptores, fautores, & defensores illorum in C. sicut. b. t.* sunt enim & habentur heretici, adeoque pœnæ omnes, quæ Jure Canonico statuta hæreticis extenduntur ad eos, ut Barb. *in cit. C. excommunicamus. n. 21.* citans Abbar. *ibidem n. 12.* & Socin. *n. 36.* Sylv. *v. hæresis 1. n. 10.* ac proinde si in excommunicatione permanserint per annum, ipso jure sint infames, & ad officia publica non admittantur. Extenditur quoque hæc excommunicatio ad eos, qui horum credentium, receptorum, fautorum corpora in loco sacro sepeliunt juxta textum clarum, *c. 2. b. t. in 6.* & dicta à nobis paulo supra de sepeliendis ipsos hæreticos, quamvis & horum excommunicatio non sit reservata Papæ, quod spectat ad vitationem illorum, de hac idem dicendum, quod de vitatione hæreticorum formalium, dictum est, de aliis eorum pœnis dicendum *questionibus sequentibus.*

Quest. 162. An & qualiter ob hæresin hæreticorumque fautoriam, receptionem, defensionem incurratur irregularitas?

1. Resp. Ad primum, hæretici, saltem notorii & publici, sive per evidentiam facti, sive notorietate juris, nimirum vel per sententiam Judicis, vel propriam confessionem in judicio, etiam post pœnitentiam & absolutionem ab hæresi sunt irregulares seu inhabiles ad ordines suscipiendos, & ad ministrandum in iis, *Can. 1. & c. 21. caus. 1. q. 7. c. quicumque. §. hereticis. C. statum b. t. in 6.* cum hac tamen distinctione, ut Clerici in hæresin lapsi, etsi non possint ascendere ad ordines altiores, etiam post pœnitentiam & absolutionem, possint tamen etiam

L